

U V O D

Nesumnjivo je da je kultura jedna od najbitnijih, ako ne i najbitnija karakteristika čovjeka i ljudskog društva uopšte. To je jasno pošto ni jedna druga vrsta ne posjeduje kulturu. Isto tako je jasno da kultura može da dođe do izražaja tek onda ako se posmatra s obzirom na društvenu sredinu i u njihovoj uzajamnoj interakciji. To nipošto ne znači da kultura i kulturne pojave ne sadrže komponentu individualnosti pojedine ličnosti, već da je kultura u cjelini i po svome smislu bitno društveni fenomen. Međutim, kako se već na prvi pogled vidi da je kultura veoma složena kategorija, potrebno je da se bliže odredi šta se podrazumijeva pod pojmom kulture, a osim toga pošto se kultura može definisati sa stanovišta raznih nauka i disciplina (antropologija, filozofija, istorija i mnoge druge), potrebno je da se ovdje istaknu baš oni momenti koji označavaju prvenstveno karakter kulture.

Termin kultura je latinskog porjekla (altus-gajenje, obrada polja) i govori o čovjekovoj iskonskoj vezanosti za prirodu, za obradu polja. I danas se još u jeziku susreće termin "poljoprivredna kultura". Ovaj je među prvima upotrebio rimski filozof Ciceron, ali se sve više počeo koristiti i za označavanje "kulture duha", u smislu obrazovanja, obrade duha.

Prvo treba naglasiti da postoji veliki broj definicija kulture koje možemo sresti u redovima građanskih teoretičara ali trebamo naglasiti da takođe postoji veliki broj pogrešaka koje ih čine ne prihvatljivim sa jedno strožijeg naučnog i kritičkog stanovišta. Definicija koja bi dijalektrički prevazišla te pogreške u određivanju pojma kulture glasi:

"POD KULTUROM PODRAZUMJEVAMO SKUP SVIH ONIH PROCESA, PROMJENA I TVOREVINA KOJE SU NASTALE KAO POSLJEDICA I DUHOVNE INTERVENCIJE I LJUDSKOG DRUŠTVA".

Osnovni smisao kulture sastoji se u tome da olakša održanje, produženje i napredak ljudskog društva.

Prednosti ovakve definicije kulture su:

- a) pomoću nje se pojam kulture obuhvata tako da podrazumjeva kako materijalnu tako i duhovnu kulturu, te na taj način izbjegava metafizičke i idealističke devijacije ove vrste,
- b) kultura se na ovaj način razumije kao istorijska i dinamička, dakle, razvojna kategorija koja treba da se izučava sa obzirom na vremenske i prostorne promjene,
- c) ovakvom definicijom iz pojma kulture isključuju se svi oni procesi i tvorevine koje nemaju za cilj ili ne doprinose,
- d) ovom definicijom se ističe uloga rada a posebno svjesnog rada za kulturni razvoj i čovječanstva i stvaranje povoljnih uslova za život.

Prethodnim analizama su pruženi samo najnužniji elementi za određivanje složenog pojma kulture. Za sociološku definiciju kulture, međutim od značaja je još i činjenica da su fizički nosioci kulture određeni pojedinci ili određene grupe, koje mogu biti uže ili šire.

Poznato nam je da možemo razlikovati osim opšteg pojma kultura tj. osim univerzalne ljudske kulture još i neke druge konkretne oblike i manifestacije kulture koje su specifične za pojedine društvene grupe i koje mi nazivamo podkulturama ili subkulturama. Tako recimo pored kulture uopšte, čiji je nosilac čovječanstvo u cjelini možemo razlikovati i određene nacionalne, klasne, profesionalne kulture kao i niz drugih specifičnosti čiji su nosioci pojedini djelovi čovječanstva.

Ovako shvaćene podkulture mogu da se klasifikuju prema različitim kriterijima:

-ako se radi o pojedinim oblastima kulture možemo razlikovati npr. jezik, umjetnost, nauku, modu, religiju, sport i druge oblike podkulture.

-nekada se podkulture mogu razlikovati s obzirom na vremensku dimenziju kad obično govorimo o antičkoj srednjovjekovnoj, modernoj, renesansnoj itd.

-s obzirom na društvene nosioce ponekad govorimo o takvim podkulturama kao što su: omladinska, seoska, gradska, radnička, istočnjačka, mediteranska, kolonijalistička.

2.

POJEDINAC I KULTURA

Odnos između kulture i pojedinca nije jednosmjerno zbivanje. Kultura utiče na pojedinca na moćan i prodoran način i tako doprinosi stabilnosti društva i njegove kulture; pojedinac također, utiče na kulturu i tako doprinosi da se društvo mijenja.

Pojedinac i njegova kultura kompleksno su povezani. On može da djeluje kao tvorevina kulture svoje grupe, a također i kao nosilac, realizator, stvaralac svoje kulture.

Kao tvorevina kulture, pojedinac je jako motivisan da se ponaša na prikladan način u svakoj situaciji. Kao nosilac kulture, pojedinac igra aktivniju i pozitivniju ulogu. Bori se da pokaže poželjnost sankcionisanih načina postupanja i da druge obučava da ih usvoje.

Kao korisnik kulture koristi se zajedničkim stavovima, vrijednostima i obrascima ponašanja da unaprijedi svoje vlastite interese. A kao stvaraoc, pojedinac služi kao nosilac kulturne promjene.

Glavna vrijednost ovakvog opisa (uloge pojedinca u odnosu na kulturu) je u naglašavanju da je odnos između pojedinca i njegove kulture aktivan, odnos davanja i uzimanja.

Heder je čovjeka odredio kao jedino živo biće u prirodi koje stvara kulturu i koje nije u stanju da zasnuje svoj život izvan kulture. Dakle, dok su sva ostala živa bića, prirodna bića, čovjek je istovremeno i prirodno i društveno biće.

Određujući dvostranu prirodu čovjeka kao prirodnog i društvenog bića, kao fizičkog i duhovnog, uočavamo da se cjelokupan razvoj društva od ranijih vremena odvija u tome prostoru, između:

- a) fizičkog osvajanja prirode radi čovjekovog biološkog opstanka
- b) duhovnog napora kojim je stvarao alatke, ali i legende i vjerovanja, sa jasnim ciljem da olakša svoj opstanak i unaprijedi svakodnevne nedaće, da se odbrani od neizbježnih katastrofa, od neukrotive i čuljive prirode.

Nema sumnje da je čovjek, prema tačnom zapažanju De Ruzmona, prije svega biće koje aktivno učestvuje "u svemu što predstavlja stvaralaštvo u prirodi, istoriji i u duhovnom životu."

Ipak, postavlja se pitanje šta je to što čovjek suštinski razlikuje od svih drugih bića, i što mu omogućava ne samo aktivan, već i preobražavalački stav prema svijetu i stvaranje vrijednosti.

Izgleda kao da tu osobenu prirodu ljudskog bića ponajbolje izražavaju Ernest Kasirer i Lesli Lajt, prema kojima je čovjek animal symbolicum- ("simbolička životinja"). Jednostavno rečeno: Čovjek je biće koje stvara simbole. Cjelina svih tih simbola čini kulturu.

Ukratko ću objasniti četiri faze kroz koji je dinamičan, interaktivan odnos između:
a) pojedinca i b) kulture i društva.

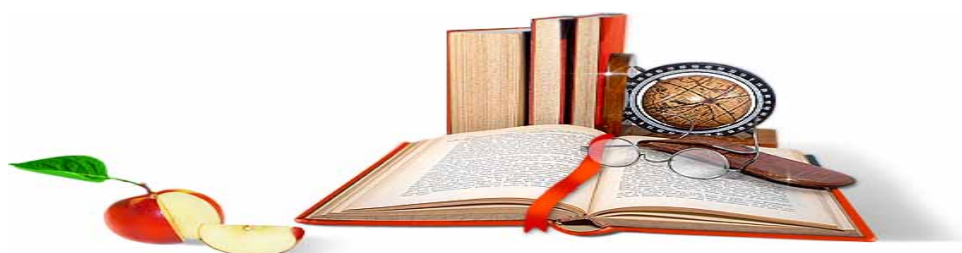
- a) Hominizacija

"rođenjem čovjeka, najprije, genetski donosi dispozicije, koje životom u zajednici razvija u opšte ljudske osobine. To čini fazu hominizacije, tačnije, 'postojanje čovjekom'. Dok se mladunčad životinja tako reći bez pripreme uključuje u život, ljudski podmladak je na startu sasvim nemoćan. Jedino uz pomoć kulture, u uslovima sistematskog i usmjerenog

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com